

Bil. t. Vet. ang. Kvegdysfælsforbud m. m.

exudat och genom en samling af lymfa i bindväfvens klyfrum samt genom utvidgning af lymfkärlen förtjockad, så att den intog en bredd från 1—3 centimeter emellan lobuli. Ejudatet i den interlobulära bindväfen var dels klart, ljusgult och flytande, men på andra ställen af fast fibrinös konsistens, hvarigenom den nämnda bindväfen erhöi en matt, gul färg.

Substansen hos lobuli var dels af mörkröd, dels af ljusröd färg och af fast konsistens samt företedde på snittytan ett forngt utseende.

Blodproppar eller blodig infarkt förekommo ej. Vid mikroskopisk undersökning af den egentliga lungsubstansen förefans i alveolerna en riklig afflöining af ansvaldt epitel, af röda och hvita blodkroppar, inbäddade i fibrinklumpar. På en del ställen voro cellerna stadda i sönderfall. Här fans sålunda en hepatifation genom kroupöst exudat i alveolerna och den interlobulära bindväfen, men denna hepatifation företedde i ett och samma lungstycke en olikhet i utvecklingen, som var synnerligt påfallande. Sålunda förekom uti en del af det angripna lungpartiet hyperämi med friskt exudat i lobuli och klart flytande exudat uti den interlobulära bindväfen; i en angränsande del deremot fast exudat i den interlobulära bindväfen, och lungsubstansen var derstädes mörkröd, förtätad samt alveolerna uppfyllda af fibrin, blodkroppar och till en del sönderfallet epitel.

Den patologiska process, som här förelåg, var en kroupös lunginflammation, som oaktadt den utbredning, den haft, dock häntydde på en långsam utveckling, emedan man påträffade inom samma lungstycke hepatifation under olika utveckling, ifrån friskt fibrinöst exudat till sådant, som var stadt i sönderfall samt der omkring syntes början till bindväfsnybildning.

Här förelåg verkligen den för den elakartade lungsjukan hos nötkreaturen egendomliga process. Det är icke det marmorerade utseendet hos snittytan, hvarpå man bör lägga så stor vikt, — ty om en kroupös lunginflammation af icke-smittosam natur skulle förekomma hos nötkreaturen, så torde lungan dervid, på grund af den egendomliga lobuleringen hos dessa djur, förete på snittytan ett marmorerat utseende — utan det är den till utseende marmorlika hepatifation, den uppenbart gradvisa utbredningen af inflammationsprocessen, och derpå, at sjuktomsprocessen synes vara äldre i den interlobulära bindväfen, än i den egentliga lungsubstansen, hvarpå den hufvudsakliga vigten måste läggas vid bestämmandet af ifrågavarande sjuktomsprocess.

Man träffar gansta ofta hos nötkreaturen katarrhalisk lunginflammation (bronkopneumoni) tillfölje af inkomna främmande kroppar i bronkierna och lungalveolerna — såsom massar, midtämmenter, foder etc. — och tillföljd af tuberkler i lungorna, men en kroupös inflammationsprocess torde så veterinärer hafva sett uti lungor från nötkreatur, och någon sådan, som antyder ett kroniskt förlopp samt med de ofvan angifna förändringar uti lungorna förekommer icke vid någon annan sjukdom än den elakartade lungsjukan. Jag hysar derföre intet tvifvel om, att icke de djur, hvilkas lungor jag blef i tillfälle att på veterinärskolan i Köpenhamn undersöka, hafva lidit af sist nämnda sjukdom.

Suru lång tid den patologiska processen i lungorna existerat hos ifrågavarande djur, då de slagades, är omöjligt att med säkerhet bestämma; men professor Bagge antog, att den hos 4 af djuren varit i omkring 3 veckor och hos det femte i 6 veckor. Jag blef i tillfälle att så se det lungstycke, uti hvilket sjuktomsprocessen ansågs vara äldst, och uti detta fans inom den med rikligt, fast exudat uppfyllda interlobulära bindväfen trenne härdar af 1 centimeters bredd och 2 centimeters längd hvardera, hvari lungsubstansen var sammantryckt och delvis sönderfallen till en ostig massa, hvarjemte uti den interlobulära bindväfen fans en svag antydan till bindväfsnybildning. Denna utveckling af sjuktomsprocessen synes mig dock kunnat ske inom en månads tid, äfven om man tager i betraktande sjuktomens regelbundet kroniska förlopp.

För besvaret af frågan, huruvida sjukdomen blifvit från Sverige förd till Danmark är denna sak af stor vikt, och jag återkommer till den längre fram.

Sedan dessa förberedande undersökningar blifvit utförda, företogs den egentliga undersökningen af nötkreaturens helseotillstånd inom Brigstads och angränsande soänar, och jag gif dervid till väga så omsorgsfullt som möjligt inom ett så stort område samt utan förutfattad mening om, att sjukdomen icke der var till finnandes.

Det var ju af första vikt för vårt land, att, om elakartad lungsjuka skulle vara gängse i Småland, detta blefve känt, på det att de åtgärder mot sjukdomen, som våra lagar föreskrifva, kunde i tid vidtagas, innan sjukdomen hunnit få någon större utbredning.

För ifrågavarande ändamål anhöll jag hos Konungens besallningshafvande i Söndköpings och Kronobergs län, att desamme behagade från kommunalnämndernas ordförande inom det område, hvarifrån kreatur blifvit förda till marknaden i Brigstad, inforbra utlåtande deröfver, huru vida under sifflidna år sjukdomsfall inträffat bland nötkreatur inom de resp. soäna, som kunde befaras hafva varit elakartad lungsjuka eller om någon farfotartad bröstsjukdom varit gängse bland nämnda djurslag, eller om i öfrigt sjukdomsfall af misstänkt bestaffenhet förekommit, samt att uppgift lemnas på den eller de gårdar, der sådana fall yppats, hvarjemte skulle äfvas uppgift, om nötkreatur blifvit